

OŚWIADCZENIE

Z najwyższym niepokojem przyjmujemy informacje o reformie konstytucyjnej wymiaru sprawiedliwości we Włoszech, zatwierdzonej przez Parlament na wniosek obecnego rządu. Reformy te, określane mianem „rozdziału karier”, wprowadzają zmiany o charakterze systemowym, podważające dotychczasowe gwarancje niezależności sądownictwa i prokuratury.

Wyrażamy pełne poparcie dla stanowiska MEDEL, podkreślającego, że:

- likwidacja zasady jedności sądownictwa otwiera drogę do ingerencji w działalność prokuratury przez władzę wykonawczą;
- osłabienie Najwyższej Rady Sądownictwa, ograniczenie jej prerogatyw oraz wprowadzenie losowania jako sposobu wyłaniania członków, prowadzi do utraty reprezentatywności i legitymacji tego organu;
- przekazanie kompetencji dyscyplinarnych nowemu Wysokiemu Sądowi Dyscyplinarnemu – organowi pozbawionemu niezależnego mechanizmu kontroli – stwarza realne ryzyko instrumentalizacji postępowań dyscyplinarnych wobec sędziów i prokuratorów.

Tak daleko idące zmiany konstrukcji ustrojowej wymiaru sprawiedliwości nie są zabezpieczone równoważnymi gwarancjami praworządności. W praktyce tworzą przestrzeń do ingerencji politycznej, osłabiają mechanizmy równowagi władz i podważają zaufanie do niezależności wymiaru sprawiedliwości.

Doświadczenia ostatnich lat w Unii Europejskiej pokazują jednoznacznie, że erozja praworządności często rozpoczyna się od zmian w funkcjonowaniu rad sądownictwa i prokurator, a mechanizmy dyscyplinarne stają się narzędziem nacisku wobec niezależnych sędziów i prokuratorów. Wskazują na to liczne orzeczenia sądów europejskich oraz wnioski z obserwacji ENCJ.

W tym kontekście obrona zasady niezależności władzy sądowniczej nie jest sprawą jednej korporacji zawodowej, lecz fundamentem demokracji, rządów prawa i ochrony praw obywateli. Dlatego władze publiczne – również we Włoszech – powinny wzmacniać system równowagi i kontroli, a nie go osłabiać.

Wyrażamy solidarność z włoskim środowiskiem sędziów i prokuratorów oraz z Krajowym Stowarzyszeniem Magistratury, które – mimo presji i trudności – bronią zasad zapisanych w Konstytucji i stoją na straży niezależności wymiaru sprawiedliwości.

Wzywamy do ponownego rozważenia przyjętych rozwiązań legislacyjnych i podjęcia szerokiego dialogu z przedstawicielami środowiska sędziowskiego, organizacjami europejskimi oraz ekspertami prawa konstytucyjnego, aby wzmocnić praworządność i odpowiedzialność sądownictwa, a nie podważać ich fundamentów.

Prokuratorzy zrzeszeni w Stowarzyszeniu Prokuratorów Lex Super Omnia